

Toplum ve Sosyal Hizmet

ISSN: 2147-3374 / E-ISSN: 2602-280X

Derleme Makale / Review Article

Flört Tecavüzü: Bir Gözden Geçirme

Date Rape: A Review

Alper KARABABA¹, Arca ADIGÜZEL², Aslı TAYLI³

¹ Arş. Gör., Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Bölümü, alperkarababa@mu.edu.tr, ORCID: 0000-0002-4771-2000

² Arş. Gör., Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Bölümü, arcaadiguzel@mu.edu.tr, ORCID: 0000-0002-3105-9502

³ Doç. Dr., Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Bölümü, atayli@mu.edu.tr, ORCID: 0000-0002-8004-3494

Başvuru: 08.10.2020
Kabul: 06.08.2021

Atıf:
Karababa, A., Adıgüzel, A. ve Taylı, A. (2022). Flört tecavüzü: Bir gözden geçirme. *Toplum ve Sosyal Hizmet*, 33(1), 225-243. DOI: 10.33417/tsh.807592

ÖZET

Son zamanlardaki araştırmalar, tecavüz vakalarının dünya çapında arttığını göstermektedir. Bu tür olayları önlemek için birçok akademik ve toplumsal çalışma yapılmış olmasına rağmen, belirli bir tecavüz türü, yani flört tecavüzü hakkında bir bilgi boşluğunun olduğu dikkat çekmektedir. Flört tecavüzü, romantik bir ilişkide iki taraftan birinin diğerine yönelik gerçekleştirilen cinsel saldırı olarak kabul edilmiştir. Flört tecavüz vakaları gittikçe artmaktadır. Flört tecavüzünün bir suç olarak görüldüğüne dair az sayıda rapor olmasına rağmen, araştırmalar evlilik içi ve tanıdık tecavüz kadar yaygın olduğunu göstermektedir. Bu nedenle bir derleme olarak tasarlanan bu çalışmada flört tecavüzü, yaygınlığı, mağdur üzerindeki etkisi tartışılmıştır. Madde veya alkol kullanımının rolü, toplumun flört tecavüzüne yönelik algısı ve suç olarak tanımlanmasındaki zorluklar literatür ışığında ele alınmış araştırmacılara, uygulayıcılara ve politika yapıcılara önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar kelimeler: Flört tecavüzü, cinsel saldırı, tecavüz

ABSTRACT

Recent studies show that rape cases are on the rise around the globe. Although many leading academic and communal studies has been carried out to prevent such incidents, it is noteworthy that there is an information gap about a specific type of rape, namely, date rape. Date rape has been considered as a sexual assault by one of the two parties in a romantic relationship. Unfortunately, the rate of date rape cases has been increasing. Although there are few reports of dating rape as a crime, studies show that it is as common as marital rape and acquaintance rape. Therefore, in this study designed as a review, we discussed the date rape, its prevalence, its effect on victim, the role of substance or alcohol usage, the society's perception on it, and the difficulties to define it as a crime in the light of literature and suggestions we are made to researchers, practitioners and policymakers.

Keywords: Date rape, sexual assault, rape

GİRİŞ

Toplumdaki en ciddi ve önemli sorunlardan biri cinsel saldırılardır. Cinsel saldırı, kişinin isteği dışında maruz kaldığı cinsel içerikli tüm eylemlerdir (Lindquist, 2000). Cinsel saldırı türlerinden biri olan tecavüz ise bir kişinin penisini veya başka bir nesneyi, tecavüze uğrayana vajinal, oral veya anal yollar ile zorla veya güç tehdidiyle, tecavüze uğrayanın iradesine karşı veya fiziksel ve / veya zihinsel rıza göstermediği durumlarda gerçekleştirdiği cinsel saldırı olarak nitelendirilmektedir (Lindquist, 2000). Cinsel saldırıların hem toplum hem de saldırıya uğrayan tarafından bildirilmemesinden kaynaklı olarak tahmin edilenden daha fazla yaşandığı belirtilmektedir (Kayı, Yavuz ve Arıcan, 2000). Bununla birlikte birçok kadın, yaşadığı olayı tecavüz olarak nitelendirmekte zorlanmaktadır. Dahası, tecavüz türleri arasında ayırım yapması gereken terimler kullanmak zorunda kalmaktadırlar. Özellikle, tecavüzün yaygın olarak sadece rıza dışı cinsellik olarak tanımlanması, tecavüzcü ile tecavüze uğrayan arasındaki ilişkiye veya ilgili fiziksel kuvvet derecesine göre, tecavüzün "türleri" arasında ayırım yapmayı zorlaştırmaktadır. Bu yüzden flört tecavüzü kavramının literatüre kazandırılması tecavüz türleri arasında bir ayırım yapabilmeyi kolaylaştıracaktır (Dragiewicz, 2000).

Cinsel saldırıların, çoğunlukla yabancılar tarafından gerçekleştiği bilgisinin aksine, cinsel saldırıya uğrayanın yakınları tarafından da gerçekleştiği araştırmalarla ortaya konmuştur (Kayı, Yavuz ve Arıcan, 2000). Bu çalışmada da cinsel saldırı türlerinden biri olan saldırıya uğrayanın saldırganı tanıdığı özellikle üniversiteler gibi gençlerin kalabalık olduğu yerlerde sıkça görülen toplum tarafından pek bilinmeyen flört tecavüzünün suç olarak nitelendirilmesini engelleyen faktörlere, toplum ve yasalar tarafından nasıl değerlendirildiğine, genel olarak ülkemizde ve dünyada görülme sıklığına, tecavüze uğrayanlar üzerindeki etkilerine var olan çalışmalar ışığında değinilmiştir. Bu çalışma neticesinde flört tecavüzünün daha net anlaşılacağına, toplumun flört tecavüzü hakkındaki farkındalığının artacağına, flört tecavüzünü önleyecek ve flört tecavüzüne uğrayanlara yönelik gerçekleştirilecek çalışmalara yön verileceğine inanılmaktadır.

Çalışma derleme niteliğinde hazırlanmıştır. Bu kapsamda flört tecavüzü konusuyla ilgili olarak yurtdışı ve yurtiçi literatüründe var olan yayınlar incelemeye dahil edilmiştir. Anahtar kelime olarak "flört tecavüzü" ve "date rape" kelimeleri girilerek elektronik olarak ulaşılabilen konuyla ilgili kitaplar ve hakemli dergilerde yer alan makaleler incelenmiştir.

Flört Tecavüzü

Cinsel taciz terimi gibi, flört tecavüzü teriminin de ilk olarak 1975'te ortaya çıktığı görülmektedir. Brownmiller (1975), İrademize Karşı: Erkekler, Kadınlar ve Tecavüz adlı kitabında flört tecavüzü terimini kullanmıştır. Flört tecavüzünün flört ilişkisi bağlamında, genellikle cinsel saldırı vakalarında olduğu gibi varsayılandan daha az fiziksel güç gerektiren cinsiyet temelli sosyal beklentiler yoluyla işlendiğini belirtmektedir. 1984'e kadar ampirik olarak kendine yer bulamayan flört tecavüzü terimi, 1985'ten sonra, Eugene Kanin (1985) dahil de olmak üzere gazeteciler ve akademisyenler, flört tecavüzü terimini kullanmaya ve flört ilişkileri bağlamında işlenen cinsel saldırıları gerçek tecavüz örnekleri olarak saymaya başlamışlardır. Bir diğer taraftan Koss'un (1985) ABD'de yapmış olduğu

çalışma flört tecavüzünün ne kadar ciddi bir problem olduğunu ortaya koymuştur. Koss, aslında tecavüz olarak adlandırılabilir cinsel saldırıya uğramış fakat kendini tecavüze uğramış olarak nitelendirmeyen bir kadını” tasvir etmek için flört tecavüzü terimini ortaya atmıştır (Koss 1985). Koss, iki bin on altı kadınla gerçekleştirdiği bir çalışmada, kadınların %43' ünün tanımadıkları biri tarafından tecavüze uğradığını ve bunların %76'sının saldırganlarıyla romantik bir ilişki içinde olduğunu bulmuştur.

Bir başka çalışma ise 1988'de gazeteci Robin Warshaw'un kitabında yayınlanmıştır. Bu kitap, Warshaw'ın tecavüze uğrayanlarla yaptığı kendi röportajları ve yukarıda Koss'un araştırmasının birleşiminden oluşmaktadır. Kitap, üç yıllık bir araştırmayı kapsamakta olup, 32 üniversite kampüsünde 6159 öğrenciyle gerçekleştirilmiştir. Çalışma sonunda, araştırmaya katılan her dört kadından birinin tecavüze uğradığı veya tecavüz girişimine maruz kaldığı belirtilmektedir. Tecavüze uğrayanların % 84'ünün saldırganlarını tanıdığı ve tecavüzlerin % 57'sinin flörtler tarafından gerçekleştiği görülmektedir (Warshaw 1988). Ayrıca, cinsel saldırıya uğrayan kadınların yalnızca %27'si bu olayı tecavüz olarak nitelendirmiştir (Warshaw 1988). Tüm bunlara ek olarak Warshaw, olaydan 3 yıl sonrasına kadar kendisinin bile flört tecavüzüne uğradığını fark edemediğini ifade etmektedir.

Flört tecavüzü, basitçe flört eden veya ilişkide olan iki taraftan birinin diğerine yaptığı cinsel saldırı olarak ele alınmaktadır. Bu tecavüz türü, tecavüze uğrayanın fail hakkında bilgi sahibi olduğu bir tecavüz türüdür. Dolayısıyla fail, tecavüze uğrayan ona güvenmeye başladığında ve fırsatını bulduğunda saldırıyı gerçekleştirebilmektedir. Bu gerçek, arkadaşlarının ve ailesinin onun tecavüze uğradığını yaşanan olayı tecavüz olarak tanımlamamalarından dolayı kabul etmemelerine neden olabilmektedir. (Lindquist, 2000). Verberg, Desmarais, Wood ve Senn (2000) de flört tecavüzünü tanımlamaya çalışırken cinsel eylem veya eylemlerin türü, rızanın olması, fiziksel kuvvet kullanımının olup olmaması, bağlam (yakın biri mi, sevgili mi) ve cinsiyete göre farklılık olarak beş ana konu olduğunu belirtmiştir. Diğer taraftan, Pineau'ya (1989) göre de flört tecavüzü açık bir şekilde fiziksel yaralanmayı ve tehdidi içermeyen, şiddetli olmayan cinsel saldırıyı ve rıza dışı cinsel ilişkiyi ifade etmektedir. Dolayısıyla fiziksel bir şiddet izinin olmaması, tecavüze uğrayanın rızasının olduğuna yönelik düşünce, olayın flört tecavüzü olarak nitelendirilmesini belirsizleştirmektedir.

Flört Tecavüzünün Görülme Sıklığı

Flört tecavüzü en az rapor edilen tecavüz vakaları arasında sayılmakta, ancak tecavüze uğrayana bir yabancı saldırısı kadar psikolojik olarak zarar vermektedir (Jenkins ve Dambrot, 1987). Cinsel şiddet sorunu konusunda, toplumlarda artan bir farkındalık olmasına rağmen, flört tecavüzünün hala bir suç olarak kabul edilmesi konusunda isteksizlik ve belirsizlik olduğu vurgulanmaktadır (Jenkins ve Dambrot, 1987; Russo, 2000). Özellikle bu belirsizlik, tecavüze uğrayanların ve suçlularının, ceza adalet sistemindeki profesyonellerin ve toplumun genelinin tutumlarında daha net olarak görülmektedir (Russo, 2000).

Flört tecavüzünü gerekli mercilere bildirmek, yabancı tecavüzüne göre zor olabilmektedir. Örneğin, bir üniversitedeki 200 kadından %5' inin flörtünün tecavüzüne uğramasına rağmen, hiçbirinin kendini suçlama ve utanç duygusu nedeniyle yetkililere bildirmediği belirtilmektedir (Finkelson ve Oswald, 1995). Yine, üniversite kadınlarına yönelik ulusal bir araştırmada ise cinsel suçların %5'inden daha azının kolluk kuvvetlerine bildirildiği bilgisine ulaşılmıştır (Fisher, Cullen ve Turner, 2000). Bildirilmese bile flört tecavüzünün gerçekleştiğini kanıtlayan birçok çalışma ve rapor bulunmaktadır. Bir çalışmada cinsel saldırı olduğu iddia edilen toplam 210 vakadan 17'sinde (% 8) flört tecavüzü bulunmaktadır. Flört tecavüzüne uğrayanların çoğu 20 yaşın altındaki kadınlardır (% 70.5). Ayrıca bu vakaların % 58.8'inin zaman olarak öğleden sonra gerçekleştiği ve % 52.9'unda failin tecavüze uğrayana alkol içirdiği bildirilmektedir (Singh, Meera ve Singh, 2014). Lindquist (2000)'e göre flört tecavüzü, bildirilen tüm tecavüzlerin %84'ünü oluşturmaktadır, ancak flört tecavüzlerinin sadece yüzde 5'inin rapor edildiği tahmin edilmektedir. Diğer taraftan Pinkelson (1995)'un yaptığı bir araştırmada da 140 kadının % 5'i erkek arkadaşları tarafından zorla cinsel ilişkiye maruz bırakıldıkları halde hiçbirinin bu olayı adli makamlara iletmediği belirtilmektedir (aktaran Kayı, Yavuz ve Arıcan, 2000). Birleşmiş Milletler (BM) Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesi Deklarasyonunun üzerinden 20 yıl geçmiş olmasına rağmen BM her 3 kadından birinin sevgilisi veya eşi tarafından fiziksel ve cinsel istismara maruz kaldığını duyurmuştur (World Health Organization, 2013). Amerika'da 8000 erkek ve 8000 kadın üzerinde yapılan ulusal başka bir çalışmada (Tjaden ve Thoennes, 2000) her dört kadından biri şimdiki eşi veya partnerinin fiziksel veya cinsel şiddetine maruz kaldığı ortaya çıkmıştır. Warshaw (2019) ise çeşitli tecavüz danışmanlık merkezlerindeki (tejavüze uğrayanların tedavi için geldiği, ancak polis raporlarına başvurularının olmadığı) personel tarafından yapılan gözlemlere dayanarak, tüm tecavüz suçlarının % 70 ila 80'inin flört tecavüzleri olarak rapor edildiğini bildirmektedir. Alan yazına bakıldığında ergenler ve genç yetişkinlerin diğer tüm yaş gruplarındaki kadınlardan dört kat daha fazla cinsel saldırıya uğradığı göze çarpmaktadır. Buna ek olarak flört tecavüzünün yaşam boyu yaygınlığı üniversite çağındaki kadınlar için %13 ila %27 arasında ve ergenler arasında % 20 ila % 68 arasında değişmektedir (Rickert ve Wiemann, 1998). Sonuç olarak, çalışmalara bakıldığında tecavüze uğrayan kişiler yaşadıkları olayın farkında ve bunu tecavüz olarak adlandırsalar da, gerekli yerlere bildirmemekte veya bildirememektedirler.

Her ne kadar tecavüze uğrayanlar olarak genelde kadınlar telaffuz edilse de erkekler de flört tecavüzüne uğrayabilmektedir. Warshaw (2019), özellikle kadınlar gibi eşcinsel erkeklerin flört tecavüzüne maruz kalabildiğini vurgulamaktadır. Bu deneyim tıpkı kadınlarda olduğu gibi erkekler için de acı verici, korkutucu ve duygusal olarak yara izi bırak bir deneyim olmaktadır. Ayrıca, erkekler genellikle saldırıları sırasında yoğun olarak fiziksel saldırılara maruz kalabilmektedirler.

Türkiye'de ise hayatının herhangi bir döneminde, eşinden veya birlikte olduğu kişi(ler)den, sadece cinsel şiddete maruz kalan kadın oranı %15.4'tür (Kadına Yönelik Şiddet Çalışması, 2009). Türkiye'de Hacettepe Üniversitesi'nde 2006 yılında yapılmış bir araştırmaya göre birinci sınıftaki kız öğrencilerden %0,9'u, üçüncü sınıftakilerin %0,2'si flörtlerinin kendilerine cinsel şiddet uyguladığını ifade etmiştir (Tezcan, Özcebe, Subaşı, Ünver ve Telatar, 2006). Türkiye'de flört şiddeti (Altunay,

2019; Kadı, Erbaş ve Balcı, 2019; Koçak ve Can, 2019), evlilik içi cinsel şiddet (Tetik, Başar ve Cankorur, 2017) ve evlilik tecavüzü (Doğan ve Sakızcıoğlu, 2020) konularında sınırlı çalışmalar olsa da flört tecavüzüyle ilgili ampirik bir çalışmanın yapılmadığı dikkat çekmektedir.

Flört Tecavüzünün Tecavüze Uğrayan Üzerindeki Etkileri

Flört tecavüzüne uğrayan bireyler yaşadıkları olaydan farklı şekillerde etkilenmektedirler. Özellikle, flört tecavüzünün etkileri üzerine yapılan çalışmalar saldırganlarını tanıyan bireylerin, yabancıların tecavüzüne uğrayan bireylerden daha uzun süre psikolojik travma geçirdiğini ortaya koymaktadır (Colb, 2001). Flörtünün tecavüzüne uğrayan bireyler çoğunlukla fiziksel yaralanmadan ziyade duygusal yaralanmalar yaşamaktadırlar (Bechofer ve Parrot, 1991). Maruz kalınan eylemden etkilenme, tecavüzün ağırlığı ile doğru orantılı olarak görülmekte, çaresizlik, suçluluk hissi ön planda yer almakta ve utanma hissi görülmektedir (Efeoğlu, Dağlıoğlu, Hilal ve Gülmen, 2013; Kayı, Yavuz ve Arıcan, 2000). Colb'a (2001) göre faili kendi seçtiği için dolaylı yoldan bile olsa suçun sorumlusu olarak kendisini görebilmektedir. Türkiye'de Kadına Yönelik Şiddet Araştırması (T.C. Başbakanlık Kadın Statüsü Genel Müdürlüğü, 2015) eşleri veya birlikte olduğu erkekler tarafından cinsel şiddete uğrayan kadınların, uğramayanlara göre, son dört hafta içinde daha çok ruhsal olarak sorun içinde oldukları, intihar düşüncelerinin diğerlerine göre yaklaşık üç kat daha çok olduğu olduğunu bildirmektedir.

Özellikle çoğu kadının flört tecavüzünden sonra yaşadığı korkular genellikle cinsellik temelli olmaktadır. Tecavüze uğrayan birçok birey, fiziksel yaralanmalardan veya eşlerinin tepkileriyle ilgili duygusal endişelerden kaynaklanan cinsel zorluklar yaşamaktadırlar. Birkaç gün veya birkaç yıl kadar sürebilen cinsellikle ilgili bir dizi problemlere (gevşememe, uyarılmayı azaltma, cinsel ilgisizlik veya rahatsızlık) sahip olabilmektedirler. (Warshaw, 2019).

Tecavüze uğrayan bireyler uğramayanlara göre daha fazla sosyal fobi ve cinsel bozuklukla karşılaşmaktadırlar (Kilpatrick, Best, Saunders ve Veronen, 1988). Örneğin; tecavüze uğrayan 41 ve tecavüze uğramayan 125 üniversite öğrencisi kadın ile yürütülen bir araştırmada, tecavüze uğrayan kadınların uğramayanlara göre birçok alanda travma belirtileri gösterdiği ve cinsel özsaygının daha az olduğu belirtilmektedir (Shapiro ve Schwarz, 1997). Ayrıca, flört tecavüzüne uğrayan bireyler, istenmeyen gebelik ve cinsel yolla bulaşan hastalıklar riski altında olabilmektedir. Ek olarak cinsel saldırıdan kaynaklanan duygusal sorunların bazıları kaygı, depresyon, ilişki ve cinsel zorluklar, madde bağımlılığı, yeme bozuklukları ve uyku bozuklukları, intihar düşünceleri gibi olumsuz deneyimler olduğu görülmektedir (Ackard ve Neumar-Sztainer, 2001; Bechofer ve Parrot 1991; Bitton ve Ben-David, 2014; Katz ve Myhr, 2008; Ogunwale ve Oshiname, 2017; Warshaw, 2019). Diğer taraftan yaşadıkları bu olaydan sonra bireylerin iyi oluşları, benlik saygıları olumsuz etkilenebilmektedir. Ergenlik döneminde de maruz kalınan bu durumlar istikrarlı bir benlik kavramı ve bütünleşmiş vücut imajının geliştirilmesi dahil normal gelişimsel süreçleri bozabilmektedir (Ackard ve Neumar-Sztainer, 2001).

Cinsel tacize uğramış olma ile ilgili damgalanma ve olay meydana geldikten sonra aile ya da arkadaşların olumsuz tutumları, tacize uğrayanların karşılaştıkları ve iyileşmelerini potansiyel olarak engelleyen diğer problemler arasında sayılmaktadır (Easteal 1994). Yaşanan olaylar tecavüze uğrayanın yakın ilişkilerinde de problemler yaratmaktadır. Flört tecavüzüne uğrayan bazı bireylerin bu nedenlerden dolayı sosyal olarak kendilerini kısıtladıkları göze çarpmaktadır. Örneğin, bazıları işlerini bırakmakta, okullarını değiştirebilmektedirler. Bazıları ise kendilerini güvende hissetmek için ailelerine daha bağımlı hale gelebilmektedirler. Bu durumlar sonucunda birey çevresinde aradığı duygusal ve sosyal destekten uzaklaşabilmektedir. Gerekli destek kaynaklarından giderek uzaklaşan bireyler yalnız kalmakta ve sosyal ilişkilerden olumsuz bir biçimde etkilenebilmektedir (Warshaw, 2019).

Risk Etmenleri

Alan yazında flört tecavüzü olaylarını kolaylaştıran, duruma zemin hazırlayan birçok risk faktörü göze çarpmaktadır. Rickert ve Wiemann'a (1998) göre flört tecavüzüne yönelik tutumlar, demografik değişkenler, ilaç kullanımı, geçmişteki olumsuz cinsel yaralanmalar ve bağlamsal faktörler flört tecavüzü için birer risk faktörü oluşturmaktadır. Bugüne kadar tecavüze karşı savunmasızlığı artıran demografik özellikler arasında ilk buluşmada daha genç yaş, erken cinsel aktivite, daha erken menarş yaşı (ilk adet görme yaşı) geçmişte cinsel istismar veya daha önce cinsel mağduriyet yaşanması ve tecavüz mitlerini ve kadınlara yönelik şiddeti daha çok kabul etme sayılabilmektedir. Diğer risk faktörleri arasında flörtü kimin başlattığı, masrafları kimin ödediği, arabayı kimin kullandığı gibi flört ilişkisine yapılan yatırımın, flört yeri ve faaliyetin yanı sıra alkol veya flunitrazepam (Rohypnol) gibi yasadışı uyuşturucuların kullanımı gibi flörte özgü davranışlar yer almaktadır.

Alkol ve Kolaylaştırıcı Maddeler

Flört tecavüzünde çoğunlukla tecavüz haplarından, tecavüzü kolaylaştırıcı maddeler ve alkolün kullanılmasından bahsedildiği görülmektedir. Mutlu ve Aşıcıoğlu (2019), ilaçla kolaylaştırılmış cinsel saldırı vakalarının bilim dünyasında ve medyada oldukça popüler olduğuna dikkat çekmektedir. Örneğin; İngiliz Suç Tarama araştırmasına göre cinsel saldırıya uğrayanların % 5'i istemsiz bir biçimde madde etkisindeyken cinsel saldırıya uğradıklarını belirtirken, % 15'i cinsel ilişki için gereken rızayı gösteremeyecek kadar yüksek oranlarda alkol etkisi altında olduklarını belirtmişlerdir (Olszewski, 2009). Ayrıca, Amerika Birleşik Devletleri'nde telefon kanalıyla gerçekleştirilen cinsel saldırı odaklı bir çalışmada katılımcıların % 2,3'ü alkol veya psikoaktif maddeler ile kendi kendilerini istemli bir biçimde etkisiz hale getirdiklerini ve failerin de bu durumlarını kullandıklarını bildirmişlerdir (Kilpatrick, Resnick, Ruggiero, Conoscenti ve McCauley, 2007). Bununla birlikte flört tecavüzü ilaçları genellikle bilinç ve hafıza kaybına neden olmakta, bu nedenle tecavüze uğrayanlar suçu bildirememektedirler. Bu da, şüphelilerin tanımlanması ve saldırı detaylarının belirlenmesinin olanaksız hale gelmesinden dolayı uyuşturucu kullanılarak gerçekleştirilen cinsel saldırı vakalarının soruşturulması ve kovuşturulmasını zorlaştırmaktadır (IACP, 1999). Ayrıca, alkol kullanımının üniversiteli erkekler arasında cinsel taciz riskini artırdığı öne sürülmektedir (Abbey, Wegner,

Woerner, Pegram ve Pierce, 2014; Carr ve VanDeusen, 2004). Alkolün bazen insanların cinsel ihtiyaçları için diğer kişilerle yakınlaşmalarını artıracak umuduyla yaygın olarak kullanılan bir sosyal uyarıcı olduğu düşünülmektedir. Araştırmalar, alkol kullanımı ile flört tecavüzü de dahil olmak üzere cinsel saldırı arasında yüksek bir ilişki olduğunu bildirmektedir (Richardson ve Hammock 1991). Erkeklerin yaklaşık % 75'i ve flört tecavüzüne uğrayan kadınların en az % 55'inin saldırıdan hemen önce içki içmekte veya uymakta olduğu belirtilmiştir (Warshaw, 2019). Bununla birlikte, alkolün kadınları erkeklerden farklı etkilediği vurgulanmaktadır. Biyolojik faktörlerden dolayı aynı miktarda alınan bir alkol kadınları daha fazla etkileyebilmektedir (Lindquist, 2000).

Madde ile kolaylaştırılmış cinsel saldırı gerçekleştirilen(MKCS) failer iletişim becerileri yüksek ve sosyal bireyler olarak tanınmaktadır (Hazelwood ve Burgess, 2016). Bu kişiler davranışlarının suç olduğunu bilmekte, fakat bunu kendi değerlerine göre yanlış olarak değerlendirmemektedir (Fırat ve Erk, 2019). Bir çalışmada madde ile kolaylaştırılmış cinsel saldırıya uğramış ya da bu olaya tanık olan kadınlar, failerin cinsellik ya da cinsel saldırı amacıyla içeceklere madde karıştırdığını düşünürken erkekler failerin eğlence amaçlı bu davranışı gerçekleştirdiğini öne sürmektedir (Swan, Lasky, Fisher, Bonsu, Schramm ve Williams, 2017). Hall, Goodall ve Moore'a (2008) göre Kuzey İrlanda'da MKCS'ye yönelik artan yayınlar ve bilinçlendirme çalışmaları sonucunda MKCS bildirimlerinin anlamlı bir şekilde arttığı bulgulanmıştır. Ülkemizde modern anlamda Cinsel Saldırı Kriz Merkezlerinin yeterli sayıda ve nitelikte olmayışı cinsel saldırı olgularında saldırıya uğrayanlar için gerekli hatta hayati olan tıbbi, psiko-sosyal ve hukuki desteğin sağlanmasına engel teşkil etmektedir. MKCS gibi cinsel saldırı türlerine ve bunların sonuçlarına dikkat çekilmeli, gerekli merkezler ve bilinçlendirme kampanyaları ile bu konular gündemde tutulmalıdır (Fırat ve Erk, 2019).

Toplumsal Faktörler

Tecavüz kişisel bir yapıdan ziyade toplumsal ilişkileri olan bir eylem olarak kavramsallaştırılmaktadır (Özdemir, 2010). Alan yazında toplumlarda cinsel şiddet olaylarının görülmesinde, cinsel şiddetin kuşaklar arası aktarmayla öğrenilmesinin (Rickert ve Wiemann, 1998), tecavüze uğrayanlara yönelik zararlı tutumlar ve cinsiyet rolü stereotiplerinin sürdürülmesinin (Lee,Kaiwen ve Jiayi, 2007) etkisinin olduğu dikkat çekmektedir. Bir diğeri flört veya sosyal durum bağlamında çeşitli kişilik özellikleri, durumsal bileşenler, bilişsel süreçler ve davranışsal etkileri içermektedir (Rickert ve Wiemann, 1998). Örneğin; önceki cinsel saldırı olayları beklenmedik bir şekilde flört tecavüzüyle ilgili istenmeyen tutumları ve davranışları arttırmaktadır (McQuiller Williams, Porter ve Smith, 2016). Ayrıca, cinsel saldırganlık için bir risk faktörü olarak cinsiyet hakkındaki yanlış anlaşılımların buna zemin hazırladığı düşünülmektedir. (Beres, 2010; Jacques-Tiura, Abbey, Parkhill ve Zawacki, 2007). Bununla birlikte erkeklerin ve kadınların genellikle davranış ipuçlarını farklı yorumlaması ve hatta konuşmayı farklı şekilde yönlendirmesi yanlış iletişimi meydana getirebilmektedir. Genel olarak, erkekler kadınlara göre davranış ve konuşmaya daha fazla cinsel bir anlam yüklemektedirler (Warshaw, 2019). Lindquist (2000) ise, her erkeğin kendi cinsel eylemlerinden sorumlu olduğunu ve

kadının erkeği kontrol etmek gibi bir görevinin olmadığını belirtmektedir. Ayrıca tecavüzün bir yanlış anlaşılma veya iletişim eksikliğinin sonucu gerçekleşmediğini, tecavüzün bir suç olduğunu ve bunun cinsel saldırı yoluyla başka bir birey üzerinde zorla güç elde etmek için tercih edilen bir eylem olduğunu vurgulamaktadır.

Tecavüzün toplumlar tarafından nasıl değerlendirildiğini anlamak için alan yazındaki farklı yaklaşımlara değinmek yararlı olacaktır. Özellikle toplumların sahip olduğu ataerkil yapı cinsel saldırı, tecavüz gibi olayların yaşanmasında rol oynayabilmektedir. Örneğin; feminist yaklaşıma göre kadına yönelik gerçekleştirilen cinsel suçlarda erkeklerin davranışlarından ötürü sorumlu tutulmaları gerekmektedir (Roze ve Koss, 2001). Feminist teorisyenlere göre, cinsel saldırı, yalnızca sosyal tabakalaşmadan dolayı değil, bunun yanında farklılaşmış cinsiyet rollerinden ve bireylerin toplumsallaşmalarından da kaynaklanmaktadır. Bu bakış açısı, ataerkillik çerçevesinde toplumsal cinsiyet davranışlarının edinilmesi sırasında erkeklerin saldırganlaşmayı kadınların da mağdur olmayı öğrendiklerini vurgulamaktadır. Ayrıca sosyal kontrol çerçevesinde düşünüldüğünde ise cinsel saldırının sadece cinsellik değil, aynı zaman da düşmanlık ve şiddet suçu olduğu vurgulanmıştır (Ward, 1995). Özellikle radikal feministler için ataerkillik erkeklerin kadınlar üzerinde kurduğu bir egemenlik biçimidir. Her nerede olursa olsun toplumlarda kadınlar bu egemenlik altında ezilmektedir. Ataerkil devletin, kadınları kontrol etmek ve yönetmek için kurumlaştığı düşüncesi bulunmaktadır. Bu kurumlaşma iki şekilde gerçekleşir: ilkinde erkekler, kadınları kontrol ederken, diğerinde yaşı büyük erkekler, daha genç erkeklere hükmetmektedirler (Millett, 1987). Bu toplumlarda erkek egemenliğinin ortaya çıkmasında ailelerin, kadınların yeniden üretici konumunda olmalarının ve cinselliğin rolü vardır. Brownmiller (1975)'e göre ise tecavüz, şiddet barındıran ve erkeğe ait bir saldırı olarak toplumsal bir statüye dönüşmüştür. Tecavüzün erkekler kadınları denetleme imkânı vermektedir. Tecavüze uğrama tehdidinin bütün kadınları baskıladığı vurgulanmaktadır. Tecavüzün anlık bir kontrol kaybı olmadığı, tersine erkek saldırganlığının ve ataerkilliğin temelinde ortaya çıkan sistematik bir eylem olduğu belirtilmektedir.

Radikal feministler, geniş erkek iktidar sistemleriyle birlikte cinselliğin ataerkil bir biçimde kullanılması dolayısıyla tecavüz kavramının ortaya çıktığını ve en büyük zararı kadınların gördüğünü belirtmektedir. Diğer taraftan tecavüz olgusu Walby'nin görüşü çerçevesinde de irdelenebilir. Walby (1996) radikal feministlerin patriyarka önermesini iki temel öge olarak ele almaktadır. Bunların ilki toplumsal cinsiyet eşitsizliği iken, diğeri bu eşitsizliğin sistematik şekilde tüm toplumdaki ilişkilerde yaygınlaşmasıdır. Patriyarka kavramının bu yapının temelinde olduğunu öne süren Walby (1996), erkeklerin otorite sahibi olup kadınları güç yoluyla kontrol altına alıp sömürdüğü bir sosyal yapı olarak patriyarkayı tanımlamıştır. Walby (2016), patriyarkayı kamusal ve özel olarak iki farklı şekilde ifade etmiştir. Ayrıca bu iki yapının birbirinden ayrılmadığını ve birbirini desteklediğini belirtmiştir. İki yapı birbirini destekleyerek patriyarkanın insan hayatının tümüne yayılmasını sağladığını ve toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin meşrulaştırıldığını söylemektedir. Sonuç olarak da bu alanlarda özellikle kadınların eril şiddete maruz kaldığını, devletin de şiddeti önlemek yerine bunu meşrulaştırdığını belirtmektedir. Eril şiddetin içeriğinde yer alan tecavüz, Walby (2016)'e göre erkek iktidarının ve

patriyarkanın bir sonucu olarak ortaya çıkmaktadır. Erkekler güçlerini kullanarak ve bunu erotikleştirerek kadınları ve kadın bedenlerini kontrol etmeye çalışabilmektedir.

Connell (2005) ise, erkeklerin erkeklik gücünden farklı ve eşit olmayan bir şekilde fayda sağladıklarını, farklı stratejiler kuran erkeklik yapıları olduğunu vurgulamaktadır. Bu farklı şekildeki stratejileri vurgulayan erkeklik tiplerini (hegemonik, madunlaştırılan, suç ortağı ve marjinalleştirilen erkeklik) ortaya koymuştur. Hegemonik erkeklik, diğerleri üzerinde egemen olmada en elverişli erkeklik tipidir. Bununla birlikte bu tipe çok az kişinin sahip olduğunu, bunun sürdürülmesinin zor bir erkeklik ideali olduğunu vurgular. "Hegemonik erkeklik" düşüncesi daha çok erkeklerin rol modeli olarak aldıkları temsillerdir. Connell'in değindiği diğer bir mesele de bahsedilen erkeklik tiplerinin oluşmasındaki yapısal bileşenlerdir. Özellikle ataerkil bir iktidar, kapitalist üretim yapıları ve duygusal ve cinsel arzuyu ifade eden "kateksis"tirix. Değişen bu erkeklik yapıları, yapısal bileşenlerin merkezinde, toplumsal ve tarihsel bağlamlar içinde oluşmaktadır. Özdemir (2010), tecavüz olgusunu hegemonik erkeklik bağlamında tartışmaktadır. Toplumlar da var olan bu düşünce, şiddet ve hakimiyet kurma dürtüsüyle ortaya çıkan eril bir cinsellik anlayışını aynı zaman da kadını iradesiz bir cinsel obje olarak algılamayı ifade etmektedir. Özellikle toplumların erkek egemen sosyal ilişkileri kadınlar üzerindeki güç ve kontrole dayanmaktadır. Tecavüz var olan toplumsal cinsiyet ilişkileri çerçevesinde tecavüz mitleri bağlantısıyla anlamlandırılmakta ve toplum yapısına işlenmektedir. Bu durumda böyle toplumlar da tecavüzün meşrulaştırılmasına yol açabilmektedir. Bu düşünceye karşılık tecavüz odaklı feminist kuram tecavüzün cinsellik değil bir şiddet olduğunu vurgulamaktadır. Dolayısıyla tecavüz olgusu kişisel değil toplumsal bir meseledir.

Warshaw (2019) flört tecavüzlerinin çoğunun, erkeklerin ve kadınların öğrendiği sosyal kalıplar nedeniyle olduğunu düşünmektedir. Kadının öğrenmeleri ona büyük olasılıkla kendi isteklerini güçlü bir şekilde ifade etmemesi gerektiğini, başkalarının duygularını incitmemesi ya da reddetmemesi gerektiğini, sessiz, kibar olması ve asla rol yapmaması gerektiğini öğretmiştir. Diğer taraftan cinsel şiddetin kültürel modellerine göre de cinsel tutum ve şiddetin toplumsal normlarının, erkeklerin şiddetin faileri olarak sosyalleştirildiği ve cinsel istismarı erkeksi rollerinin bir parçası olarak algıladığı cinsel saldırı olaylarına katkıda bulunduğu varsayılmaktadır (Rickert ve Wiemann, 1998).

Flört Tecavüzünü Suç Olarak Nitelendirmek Neden Zordur?

Öncelikle bu çalışmayı yapmamızdaki bir amaç flört tecavüzüne yönelik toplumda farkındalık oluşturmak, özellikle flört tecavüzüne uğrayan kişinin, toplumun ve yasa koyucuların yaşanan bu durumu tecavüz olarak adlandırabilmesinin önünü açabilmektir. Flört tecavüzü sonrası iyileşme ve iyileşme süreci hala tam olarak bilinmemektedir. Her tecavüze uğrayanın yaşadığı deneyimler kişisel olmaktadır. Bu bakımdan olayı yaşayanların birçoğu yaşadığı olumsuz etkilerin artmasını istemedikleri için olayları gizli tutmakta ve yüzleşmekten kaçınabilmektedir (Warshaw, 2019). Jackson (2019) bir kişinin flört tecavüzüne uğramasına rağmen kendisini tecavüze uğramış olarak kavramsallaştıramaması olgusunu içinde bulunulan bağlamın sahip olduğu ön yargıya atfetmektedir.

Burada bahsedilen ön yargı toplum tarafından yaşanan olayın tecavüz olarak bilinmemesi ve bu nedenle adlandırılmamasıdır. Jackson (2019), bu durumu hermenötik adaletsizlik olarak nitelendirmektedir. Flört ettiği bir erkek tarafından cinsel saldırıya uğrayan bir kadının, yaşadığı bu olayı toplumda flört tecavüzü kavramının olmamasından dolayı hermenötik adaletsizliğe katlanacağını belirtmektedir. Ona göre bir kadın, cinsel şiddetten sadece fiziksel ve duygusal olarak zarar görmez, aynı zaman da bilişsel olarak da bir engelle karşılaşır. Bilişsel yetersizliği, tecavüz olayını hakkını arayabileceği bir cinsel saldırı biçimi olarak algılamasını engellemektedir. Yaşadığı acıyı yasal bir tarafının olmadığı veya bu olaya kendi kendine sebep olduğu şeklinde yorumlayabilmektedir. Ayrıca, kendisini tecavüze uğramış olarak adlandırma bilişsel yeterliği olmadan, kolluk kuvvetlerini, tıbbi personeli ve sosyal hizmetleri kendisine yardımcı olabilecek kaynaklar olarak göremeyebilecektir. Dinos, Burrowes, Hammond ve Cunliffe'ye (2015) göre de flört tecavüzü bir suç olarak algılanmadığı için olayın gerekli yerlere bildirimini yapılması engellenmektedir

Bir başka şekilde flört tecavüzünün suç olarak görülmemesinde evlilik içi tecavüzüne yönelik açıklamalara bakmak yararlı olacaktır. Evlilik tecavüzü de flört tecavüzü gibi suç olarak algılanmamaktadır. Araştırmalarda evlilik içi tecavüz olayları daha az yer almakta, dolayısıyla bu tür tecavüzlerle ilgili bilgi düzeyi de yetersizdir (Walker, 1994). Benzer şekilde flört tecavüzünün de çalışmalarda az yer alması bu konunun derinleştirilmesini zorlaştırmaktadır. Flört tecavüzünde kadının rızası olduğu düşünülmektedir. Evlilik içi tecavüzlerde de tecavüz, evlilik ilişkisinin doğal bir parçası olarak değerlendirilmektedir. Yani, her iki olayın suç olarak nitelendirilmesi tecavüze uğrayan tarafından zorlaşmaktadır. Poe (2010), cinsel birliktelik geçmişini, tecavüz mitlerini, cinsiyet rollerine dair inançları ve mevcut ilişkide var olan fiziksel şiddetin derecesini evlilik tecavüzüne neden olan tutumlar ve psikolojik faktörler olarak görmektedir. Özellikle cinsel birliktelik geçmişinin flört tecavüzü üzerine yapılan araştırmalarla yüksek bir oranda ilişkili olduğu ortaya konmuştur (Doğan ve Sakızcıoğlu, 2020). Çift arasında daha önce yaşanmış bir cinsel birliktelik bulunması, kadının tecavüz sırasında cinsel ilişkiyi reddetmesini zorlaştırmaktadır (Shotland ve Goodstein, 1992). Kadının, eşi ile cinsel birliktelik geçmişi, erkeği tecavüz suçlaması ile yargılanmaktan alıkoymaktadır (Russell, 1990). Dolayısıyla flört tecavüzünde de kadın ve erkeğin daha önceki cinsel birliktelikleri, bu tecavüz türünün suç olarak nitelendirilmemesinde etkili bir faktör olarak ele alınabilir.

Bununla ilgili olarak, flört tecavüzünün tecavüze uğrayan üzerindeki olumsuz etkileri göz önünde alındığında olayın bir suç olarak görülmemesinde çeşitli etkenler bulunmaktadır. Lindquist (2000), tecavüzcüyü tanımanın, bir kadının saldırganlara karşı kullanabileceği savunma yöntemlerini olumsuz etkileyebileceğini ve suçu bildirmekten ve kendisi için yardım istemekten çekinmesine neden olabileceğini belirtmektedir. Bu durumu yabancı tecavüzünün, flört tecavüzünden çok daha az yaygın olmasına rağmen, bildirimini daha kolay olduğu desteklemektedir (Clay-Warner ve McMahanHoward, 2009).

Flört Tecavüzüne Yönelik Mitler

Flört tecavüzünün bir suç olarak algılanmasında ve gerekli yerlere bildirilmesinde engel teşkil eden bir faktörün tecavüze yönelik mitlerin olduğu görülmektedir. Hayes, Lorenz ve Bell (2013) de tecavüz mitlerinin flört tecavüzünün düşük raporlama oranlarının bir nedeni olduğunu belirtmektedir. Dahası mitlerden dolayı, flört tecavüzü gerçeğinin büyük ölçüde göz ardı edildiği vurgulanmaktadır. Tecavüz kültürünün varlığı sadece cinsel şiddete ilişkin risk faktörlerini değil, tecavüz ve tecavüz kültürünü gizlemek ve sürdürmek için tecavüz sonrası davranışları da etkilemektedir. Bununla birlikte, tecavüz kültürünün susmayı teşvik ediyor gibi görünebileceği, baskın kültürden gelen mesajın, yabancı tecavüzünün yanlış olduğu, ancak flört tecavüzünün kaçınılması gereken ve önlenilecek bir durum olmadığı düşüncesi vurgulanmaktadır (Burnett ve diğerleri, 2009). Özetle, flört tecavüzü genellikle flört tecavüzüne uğrayanın faili bilmesini ve ona güvenmesini içeren yaygın bir suç olmasına rağmen, toplumun tecavüz hakkındaki inançları ile flört tecavüzünün içeriği uyumamaktadır (Anderson, 2007). Yani flört ilişkisi içindeki biriyle gerçekleştirilen cinsel ilişkinin tecavüz olarak değerlendirilme olasılığı toplumun düşünce yapısına ters düşmektedir. Bazıları için flört tecavüzüne uğrayanın saldırganı sevmiş ve onunla ilgisinin olması bu şüpheliğin ve şüphenin nedeni olabilmektedir. Bu durumlar da tecavüze uğrayanda suçlu tarafından cezalandırılma korkusu, utanç ve polisin yardım edemeyeceği / inanamayacağı düşüncesi yaratabilmektedir (Colb, 2001).

Araştırmalar birçok insanın tecavüze uğrayanları suçlamaya ve tecavüzcülerin eylemlerini haklı çıkarmaya veya azaltmaya devam ettiğini göstermektedir (Hockett, Smith, Klausning ve Saucier, 2016). Bu durumu yaratan birçok demografik değişkenin olduğu da göze çarpmaktadır. Örneğin, fail çekici biriyse, olayın tecavüz olarak adlandırılması zorlaşmaktadır. Bir çalışmada, genel olarak, erkeklerin tecavüze uğrayanı daha olumsuz, sanığı ise kadınlardan daha olumlu gördüğü dikkat çekmektedir. Diğer taraftan flört ilişkisine gerçekleştirilen yatırım, sanığa yönelik bakış açısını etkilemektedir. Eğer sanığın flört ilişkisine yönelik yatırımı yüksekse diğerleri tarafından sanığın suçlu görülme ihtimali azalmaktadır (Lynch, Jewell, Wasarhaley, Golding ve Renzetti, 2017).

Flört tecavüzüne yönelik tutumlar cinsiyete göre de farklılık göstermektedir. Çalışmalarda erkeklerin kadınlara göre flört tecavüzünü daha fazla normalleştirdiği görülmektedir (Lee, Kaiwen ve Jiayi, 2018; Anderson, Cooper ve Okamura, 1997). Tetreault ve Barnett (1987) ise kadınların flört tecavüzüne uğrayana yabancı tecavüzüne uğrayana göre daha fazla sorumluluk attiklerini, ancak erkeklerin bunun tersini bildirdiklerini vurgulamaktadır. Yani erkeklere göre flört tecavüzünde tecavüze uğrayan daha az suçlu görülmektedir. Bir başka çalışmada genel olarak erkeklerin, kadınlara kıyasla, tecavüz mitlerini daha fazla kabul ettiğini, zorla cinsel ilişki durumunu tecavüz olarak yorumlama olasılıklarının daha düşük olduğunu ve tecavüze uğrayanı cinsel ilişki arzusu olarak algılama olasılıklarının daha yüksek olduğu bildirilmektedir (Truman, Tokar ve Fischer, 1996). Diğer taraftan Türk üniversite öğrencilerinin flört tecavüzüne yönelik tutumlarında cinsiyet rollerinden ziyade cinsiyetin önemli bir faktör olduğu bulunmuştur. Kadınlar ve erkekler yabancı tecavüzü

konusunda benzer bir görüşe sahipken, erkekler kadınlara göre flört tecavüzünü yabancı tecavüzünden daha önemsiz görmektedir (Gölge, Yavuz, Müderrisoğlu ve Yavuz, 2003). Diğer taraftan cinsiyet rollerinin de flört tecavüzünün algılanmasında önemli etkileri bulunmaktadır. Geleneksel tutumları olan kişilerin tecavüz mitlerini desteklemesi daha olası görülmektedir (Reynolds, 2016; Sims, Noel ve Maisto, 2007; Yamawaki, 2007). Bunlara ek olarak Pineau (1989), flört tecavüzünün cinsel saldırının tek kriteri olan fiziksel bir yaralanmayı içermemesinden dolayı bazı kişiler tarafından suç olarak algılanmadığını belirtmektedir. Ayrıca, alkolün varlığı, başkalarının tecavüzü meşru algılayacağı korkusuyla tecavüze uğrayanların bir saldırıyı bildirme olasılığını azaltmaktadır (Fisher, Daigle, Cullen ve Turner, 2003).

Yukarıdaki açıklamalar neticesinde sevgili oldukları erkekler tarafından cinsel saldırıya uğrayan kadınların neden kendilerini tecavüze uğramış olarak nitelendirmemeleri anlaşılabilir bir durumdur. Bu açıdan bakıldığında bildirimlerin düşük olması, mevcut tecavüz kültürünü belirlemekte ve devam ettirmektedir, çünkü yaşananları bildirmemek faileri korumakta ve tecavüze karşı hoşgörü duygusu yaratmaktadır. Genel olarak, böyle bir tecavüz kültüründe tecavüze uğrayan birinin tecavüz mitlerinin sosyal olarak kabulü (tecavüze uğrayanı suçlama), alkol veya uyuşturucu kullanımından yaşananların önemi azaltma veya sessiz kalmadan dolayı istenmeyen cinsel deneyimlerini tecavüz olarak etiketleme olasılığı düşmektedir (Harned, 2005).

SONUÇVE ÖNERİLER

Bu çalışma göstermektedir ki flört tecavüzü toplumun bir gerçeğidir. Tecavüzün tecavüze uğrayan üzerindeki etkileri dikkate alındığında flört tecavüzü konusunda gerçekleştirilecek çalışmaların zorunlu olduğu düşünülmektedir. Özellikle tecavüze uğramış bireyler gerekli mercilere yaşadıkları olayı bildirip bildirmeme konusunda zorluk yaşamaktadırlar. Yaşanan olayların duyulması noktasında, toplumdan dışlanma, rızanın olup olmadığına bakılması, olayda tecavüze uğrayanın da sorumluluğunun olabileceği düşüncesi, madde veya alkolün etkisiyle olay gerçekleşmişse tecavüze uğrayan bireyin kendini suçlu olarak düşünmesi gibi faktörlerin bu bireylerin sessiz kalmasını kolaylaştırdığı dikkat çekmektedir. Yaşanan bu sessizlik durumu da flört tecavüzünün normalleşmesine ve sürdürülmesine zemin hazırlamaktadır. Ayrıca bu durum tecavüze uğrayanlar üzerinde travmatik sonuçlar doğurmaktadır. Flört tecavüzünün hala suç olup olmadığı tartışmaları devam etmektedir. Tecavüz mitleri olarak adlandırılan, toplumdaki tecavüzle ilgili yanlış bilinen gerçekler bu tartışmaları güçlendirmektedir. Bir kişinin sevgilisi tarafından tecavüze uğramış olması düşüncesi toplumların düşünce yapısıyla uyumsuzdur. Yani toplumdaki tecavüz kültürünün varlığından dolayı toplumsal normların tecavüze uğrayanı koruyup korumadığı şüpheli hale gelmektedir. Ayrıca toplumun kadınlara yönelik bakış açılarının geleneksel cinsiyet kalıpları çerçevesinde flört tecavüzüne zemin hazırladığı dikkat çekmektedir. Bir başka durum da toplumların sahip olduğu yapılarıdır. Özellikle feminist teorinin vurguladığı şekliyle, ataerkil bir yapının hüküm sürdüğü toplumlarda tecavüz ve cinsel şiddet olaylarının gerçekleşmesi daha olası görülmekte ve suç olarak nitelendirilmesi zorlaşmaktadır. Tecavüz, erkeklerin kadını kontrol etmeye, üzerinde

hakimiyet kurmaya yönelik davranışı olarak desteklenmektedir. Bu noktada flört eden çiftlere eğitim programları düzenlenebilir. Özellikle, cinsellik temelli, toplumsal cinsiyet rolleri kapsamında, kadın-erkek arasındaki eşitliği vurgulayan, şiddet ve şiddetle mücadele gibi konuları içeren eğitimler gerçekleştirilebilir. Toplumda tecavüzü ortaya çıkaran ve bunun devam ettirilmesini sağlayan negatif tutum ile davranışların ortadan kaldırılması için yetkili kuruluşlar özellikle Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın yürüteceği çalışmalar ve medya aracılığıyla farkındalık çalışmaları yapılabilir.

Alan yazında çoğunlukla tecavüze uğrayanların kadınlar olduğu görülmektedir. Özellikle çalışmalarda üniversitede öğrenim gören kadınlar örneklem olarak yer almaktadır. Üniversite kampüsleri ve çevresi de flört tecavüzünün çoğunlukla ortaya çıktığı yerler olarak değerlendirilmektedir. Flört tecavüzü olaylarında tecavüzü kolaylaştırmak için alkol, madde ve saldırıyı kolaylaştıran ilaçlar kullanılmaktadır. Ayrıca, popüler kültürün ve medyanın flört tecavüzünü normalleştirdiği toplumda yer edinmesini kolaylaştırdığı da dikkat çekmektedir.

Bu sonuçlar çerçevesinde, flört tecavüzünün azaltılması ortadan kaldırılması, flört tecavüzüne yönelik toplumun farkındalığının artırılması, tecavüze uğrayanın haklarının korunması için ilgili alan yazında var olan büyük bir boşluğun doldurulması amacıyla araştırmacıların bu konuyu ele alması önemli görülmektedir. Yurtiçi alan yazınında bu konuyla ilgili olarak herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. Ayrıca alan yazında var olan çalışmalar kadınlar ve üniversite öğrencileri örneğinde gerçekleştirilmiştir. Bu bakımdan önleme amaçlı farklı eğitim kademelerinde ve erkeklerle yapılacak çalışmaların alan yazına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Flört tecavüzünün yaygınlığını tahmin etmek çok zor olmakta ve cinsel saldırı istatistiklerinin toplanmasında uygun değişiklikler yapılmadıkça gizli kalacağı düşünülmektedir. Cinsel şiddetin altında yatan nedenler ve ceza adalet sisteminin yetersiz tepkisi, kadınları dezavantajlı yapan cinsellik algısı ve cinsiyet rolleri hakkındaki baskın tutumlarla ilişkilendirilmektedir. Bu nedenle önleme tedbirleri, ergenlik döneminde yakın ilişkilere başladıklarında öncelikle genç erkeklere ve kadınlara yönelik olmalıdır.

Erkekler ve kadınlar arasındaki sosyal etkileşimleri yeniden tanımlamanın flört tecavüzüne engel olabileceği belirtilmektedir. Bu, küçük çocuklara, erkek / kadın ilişkilerini işaret eden saldırganlık / pasiflik modelini kırmaya başlamadan çok önce öğretmek anlamına gelmektedir. Kişisel çatışma ve öfke ile başa çıkmanın yapıcı, şiddet içermeyen yollarını teşvik etmek ve tecavüzü meşrulaştıran mitlerin kabulünden uzaklaştırmaktır (Warshaw, 2019).

Flört tecavüzü toplumu ilgilendiren bir problem olmakla birlikte ruh sağlığı çalışanlarının flört tecavüzü konusunda suçun ve suçun meşrulaştırılmasının önlenmesi ve tecavüze uğrayan bireye destek kapsamında ayrı bir yeri bulunmaktadır. Özellikle flört tecavüzü konusunda toplumda farkındalığı arttırmak, tecavüze uğrayan bireyin hakkını savunabilmesi için destek olmak, psikolojik olarak destek vermek bu konuda yapılabilecek çalışmalardan bazılarını oluşturmaktadır. Yardım

isteyenler için tecavüz kriz merkezleri, danışmanlık, bilgi ve destek sağlamada önemli bir rol oynamaktadır. Sorunu çözmek için kadın lisans öğrencilerinin cinsel haklarını desteklemeyi, hayatta kalanlara sosyal destek vermeyi ve tecavüz önleme becerisinin sağlanmasını amaçlayan kampüs temelli eğitim faaliyetlerine ihtiyaç olduğu vurgulanmaktadır (Olamide, Olore ve Johnson, 2012). Erkeklerin, flört tecavüzü olaylarını fark edip sağduyu göstermelerinin, üniversite kampüslerindeki flört tecavüzü olaylarının sayısı önemli ölçüde azaltacağı düşünülmektedir (Loy, 2002). Warshaw (2019), flört tecavüzüne uğrayanların tecavüzcülerine yönelik öfke duyguları barındırdığını ve kadının tecavüzcüsüne zarar vererek kendi suçluluk duygusunu hafifletebileceğini düşündüğünü vurgulamaktadır. Bu nedenle tecavüze uğrayanların duygularını ifade edebilmelerine yardımcı olacak profesyonel ortamların gerekli olduğu düşünülmektedir. Bir çalışmada flört tecavüzünden kurtulan birçok kişinin tecavüzcüleriyle olan ilişkilerini sürdürmeye devam ettiği dikkat çekmektedir. Bunun nedeni olarak finansal olarak partnerlerine bağımlı olan bazı kadınların cinsel şiddet içeren bir ilişkiyi bırakmayı zor bulabileceği düşünülmektedir (Olamide, Olore ve Johnson, 2012). Bu bakımdan devletin kadınları finansal olarak güçlendireceği, iş imkanları sağlayacağı politikalara ve uygulamalara ihtiyaç bulunmaktadır.

YAZAR KATKI ORANI BEYANI

Yazarlar çalışmaya eşit oranda katkı sağlamıştır.

ÇATIŞMA BEYANI

Bu çalışmada herhangi bir potansiyel çıkar çatışması bulunmamaktadır.

KAYNAKÇA

- Abbey, A., Wegner, R., Woerner, J., Pegram, S., & Pierce, J. (2014). Review of survey and experimental research that examine the relationship between alcohol consumption and men's sexual aggression perpetration. *Trauma, Violence, & Abuse*, 15(4) 265-282. doi:10.1177/1524838014521031
- Ackard, D. M., & Neumark-Sztainer, D. (2002). Date violence and date rape among adolescents: Associations with disordered eating behaviors and psychological health. *Child Abuse & Neglect*, 26(5), 455-473.
- Altunay, H. (2019). *Flört döneminde Kızların karşılaştıkları şiddet olgusu-Sivas Cumhuriyet Üniversitesi örneğinde* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Anderson, I. (2007). What is a typical rape? Effects of victim and participant gender in female and male rape perception. *British Journal Of Social Psychology*, 46(1), 225-245.
- Anderson, K. B., Cooper, H., & Okamura, L. (1997). Individual differences and attitudes toward rape: A meta-analytic review. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 23, 295-315.
- Bechhofer, L. and Parrot, A. (1991). *What is acquaintance rape?* New York: John Wiley and Sons.
- Beres, M. (2010). *Sexual miscommunication? Untangling assumptions about sexual*

- communication between casual sex partners. *Culture, Health, & Sexuality*, 12(1), 1–14. doi:10.1080/13691050903075226
- Bitton, M. S. & Ben-David, S. (2014). Elaborations on sexual assault on dates among Israeli students: Risk, detrimental effect, and resilience factors. *International Journal of Offender Therapy and Comparative Criminology*, 58, 1500–1519.
- Brownmiller, Susan. (1975). *Against our will: men, women, and rape*. New York: Fawcett Columbine
- Burnett, A., Mattern, J. L., Herakova, L. L., Kahl Jr, D. H., Tobola, C., & Bornsen, S. E. (2009). Communicating/muting date rape: A co-cultural theoretical analysis of communication factors related to rape culture on a college campus. *Journal of Applied Communication Research*, 37(4), 465-485.
- Carr, J. L., & VanDeusen, K. M. (2004). Risk factors for male sexual aggression on college campuses. *Journal of Family Violence*, 19(5), 279–289
- Clay-Warner, J., & McMahon-Howard, J. (2009). Rape reporting: 'Classic rape' and the behavior of law. *Violence and Victims*, 24, 723-743.
- Colb S. F. (2001, November 7). *The problem with mainstream attitudes toward date rape*. Retrieved from <https://supreme.findlaw.com/legal-commentary/the-problem-with-mainstream-attitudes-toward-date-rape.html> at 23.01.2020
- Daws, L., Brannock, J., Brooker, R., Patton, W., Smeal, G., & Warren, S. (1995). *Young people's perceptions and attitudes to sexual violence, report to the national youth affairs research scheme*. Hobart: National Clearing House for Youth Studies.
- Connell, R. W. (2005 [1995]). *Masculinities*. Berkeley: University of California Press
- Dinos, S., Burrowes, N., Hammond, K., & Cunliffe, C. (2015). A systematic review of juries' assessment of rape victims: Do rape myths impact on juror decision-making?. *International Journal of Law, Crime and Justice*, 43(1), 36-49.
- Dragiewicz, M. (2000). *Women's voices, women's words: Reading acquaintance rape discourse*. University Park: Pennsylvania State University Press.
- Doğan, T., ve Sakızcıoğlu, S. (2020). Evli bireylerin evlilik içi tecavüz olgusu hakkındaki görüşleri: Nitel bir çalışma. *İstanbul Üniversitesi Kadın Araştırmaları Dergisi*, (20), 19-49.
- Easteal, P. (1998). *Balancing the scales: Rape law reform and Australian culture*. Sydney: The Federation Press.
- Efeoğlu, P., Dağlıoğlu, N., Hilal, A., & Gülmen, M. K. (2013). Cinsel saldırılarda kullanılan ilaçlar: özellikleri ve toksikolojik incelemeleri. *Arşiv Kaynak Tarama Dergisi*, 22(3), 418-425.
- Fırat, S., ve Erk, M. A. (2019). Sinsice işlenen bir suç: Madde ile kolaylaştırılmış cinsel saldırılar ve fail tipolojisi. *Adli Tıp Bülteni*, 24(2), 141-147.
- Finkelson, L., & Oswald, R. (1995). College date rape: Incidence and reporting. *Psychological Reports*, 77(2), 526-526.

- Fisher, B. S., Cullen, F. T., & Turner, M. G. (2000). *The sexual victimization of college women* (Research Report). Washington, DC: U.S. Department of Justice.
- Gölge, Z. B., Yavuz, M. F., Müderrisoğlu, S., & Yavuz, M. S. (2003). Turkish university students' attitudes toward rape. *Sex Roles, 49*(11-12), 653-661.
- Hall, J., Goodall, E. A., & Moore, T. (2008). Alleged drug facilitated sexual assault (DFSA) in Northern Ireland from 1999 to 2005. A study of blood alcohol levels. *Journal of Forensic and Legal Medicine, 15*(8), 497-504.
- Harned, M. S. (2005). Understanding women's labeling of unwanted sexual experiences with dating partners: A qualitative analysis. *Violence Against Women, 11*, 374-413
- Hayes, R. M., Lorenz, K., & Bell, K. A. (2013). Victim blaming others: Rape myth acceptance and the just world belief. *Feminist Criminology, 15*, 484-788.
- Hazelwood, R. R., & Burgess, A. W. (2016). *Practical aspects of rape investigation: A multidisciplinary approach*. CRC Press.
- Hockett, J. M., Smith, S. J., Klausing, C. D., & Saucier, D. A. (2016). Rape myth consistency and gender differences in perceiving rape victims: A meta-analysis. *Violence Against Women, 22*(2), 139-167.
- Jackson, D. L. (2019). Date Rape: The Intractability of Hermeneutical Injustice. In *Analyzing Violence Against Women* (pp. 39-50). Springer, Cham.
- Jacques-Tiura, A. J., Abbey, A., Parkhill, M. R., & Zawacki, T. (2007). Why do some men misperceive women's sexual intentions more frequently than others do? An application of the confluence model. *Personality and Social Psychology Bulletin, 33*, 1467-1480.
- Jenkins, M. J., & Dambrot, F. H. (1987). The Attribution of Date Rape: Observer's Attitudes and Sexual Experiences and The Dating Situation. *Journal of Applied Social Psychology, 17*(10), 875-895. doi:10.1111/j.1559-1816.1987.tb00296.x
- Kadı, G., Erbaş, M., Balcı, Y., & Göçeoğlu, Ü. Ü. (2019). Muğla'da gençlik yaş grubunda flört/partner şiddeti. *Türkiye Klinikleri Journal of Forensic Medicine and Forensic Sciences, 16*(2), 81-87.
- Kanin, E. J. (1985). Date rapists: Differential sexual socialization and relative deprivation. *Archives of Sexual Behavior, 14*(3), 219-231.
- Katz, J. & Myhr, L. (2008). Perceived conflict patterns and relationship quality associated with verbal sexual coercion by male dating partners. *Journal of Interpersonal Violence, 23*, 798-814.
- Kayı, Z., Yavuz, M. F., & Arıcan, N. (2000). Kadın üniversite gençliği ve mezunlarına yönelik cinsel saldırı mağdur araştırması. *Adli Tıp Bülteni, 5*(3), 157-163.
- Kilpatrick, D. G., Best, C. L., Saunders, B. E., & Veronen, L. J. (1988). Rape in marriage and in dating relationships: How bad is it for mental health?. *Annals of the New York Academy of Sciences, 84*, 335-344.
- Koçak, Y. Ç., ve Can, H. Ö. (2019). Flört şiddeti: Tanımı, sınıflaması ve değerlendirmesi. *Türkiye Klinikleri Obstetric-Women's Health and Diseases Nursing-Special Topics, 5*(3), 43-53.

- Koss, M. P. (1985). The hidden rape victim: Personality, attitudinal, and situational characteristics. *Psychology of Women Quarterly*, 9(2), 193-212.
- Lee, P., Kaiwen, H., & Jiayi, D. (2018). A study of gender differences of attitudes toward date rape among Chinese university students. *Universal Journal of Psychology*, 6(1), 29-34
- Lee, P., Kaiwen, H., & Jiayi, D. (2018). A study of gender differences of attitudes toward date rape among Chinese university students. *Universal Journal of Psychology*, 6(1), 29-34.
- Lindquist, S. (2000). *The date rape prevention book: The essential guide for girls & women*. Naperville, IL: Sourcebooks
- Loy, B. (2002). Men must fight date rape. Retrieved from http://www.demes.teimes.gr/spoudastirio/E-NOTES/D/Date_Rape_Viewpoints.pdf
- Lynch, K. R., Jewell, J. A., Wasarhaley, N. E., Golding, J. M., & Renzetti, C. M. (2020). Great sex expectations: The impact of participant gender, defendant desirability, and date cost on attributions of a date rape victim and defendant. *Journal of Interpersonal Violence*, 35(17-18), 3437-3461.
- McQuiller Williams, L., Porter, J. L., & Smith, T. R. (2016). Understanding date rape attitudes and behaviors: Exploring the influence of race, gender, and prior sexual victimization. *Victims & Offenders*, 11(2), 173-198.
- Millett, K.(1987): Cinsel Politika. (Çev. Seçkin Selvi). İstanbul: Payel Yayınları.
- Mutlu, E. ve Aşıcıoğlu, F. (2019) .Uyuşturucu madde etkisi altındaki mağdurların uğradığı cinsel saldırılar: Olgu serisi. *Osmangazi Tıp Dergisi*, 41(1), 95 –101
- Müdürlüğü, B. K. S. G. (2009). Türkiye'de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması (2009).
- Ogunwale, A. O., & Oshiname, F. O. (2017). A qualitative exploration of date rape survivors' physical and psycho-social experiences in a Nigerian university. *Journal of Interpersonal Violence*, 32(2), 227-248.
- Olamide, O. A., Olore, O. F., & Johnson, A. A. (2012). Date rape experiences and help-seeking behaviour among female university students in Ibadan, Nigeria. *International Journal of Collaborative Research on Internal Medicine & Public Health*, 4(8), 15-45.
- Olszewski, D. (2009). Sexual assaults facilitated by drugs or alcohol. *Drugs: Education, Prevention and Policy*, 16(1), 39-52.
- Özdemir, O. (2010). Tecavüzü, hegemonik erkeklik zemininden kavramak..., *Fe Dergi*2(2), 75-90
- Pineau, L. (1989). Date rape: A feminist analysis. *Law and Philosophy*, 8(2), 217-243.
- Poe, L. G. (2010). Students perceptions of marital rape laws (Masters Dissertation). Tennessee State University
- Reynolds, A. (2016). The effects of rape myth acceptance and gender role beliefs on perceptions of date rape. Liverpool John Moores University, 1-22. retrived from <https://e-space.mmu.ac.uk/619248/1/Aimee%20Reynolds.pdf>
- Richardson, D. R., & Hammock, G. S. (1991). Alcohol and acquaintance rape. In A. Parrot & L.

- Bechofer (Eds.), Acquaintance rape: The hidden crime. New York, NY: Wiley.
- Rickert, V. I., & Wiemann, C. M. (1998). Date rape among adolescents and young adults. *Journal of Pediatric and Adolescent Gynecology*, 11(4), 167-175.
- Russell, D. (1990). Rape in marriage. Bloomington: Indiana University Press.
- Russell, D. (1990). *Rape in marriage*. Bloomington: Indiana University Press.
- Sakızcıoğlu, S. (2019). *Evlilik içi tecavüzün incelenmesi* (Yayımlanmamış doktora tezi). Hacettepe Üniversitesi, Eğitim bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Shapiro, B. L., & Schwarz, J. C. (1997). Date rape: Its relationship to trauma symptoms and sexual self-esteem. *Journal of Interpersonal Violence*, 12(3), 407-419.
- Shotland, R. L., & Goodstein, L. (1992). Sexual precedence reduces the perceived legitimacy of sexual refusal: An examination of attributions concerning date 171 rape and consensual sex. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 18(6), 756-764.
- Sims, C. M., Noel, N. E., & Maisto, S. A. (2007). Rape blame as a function of alcohol presence and resistance type. *Addictive Behaviors*, 32, 2766-2775.
- Singh, S. B., Meera, T., & Singh, T. B. (2014). Date rape: A study on drug-facilitated sexual assaults in Imphal. *Journal of Medical Society*, 28(2), 86-89.
- Swan, S. C., Lasky, N. V., Fisher, B. S., Woodbrown, V. D., Bonsu, J. E., Schramm, A. T., ... & Williams, C. M. (2017). Just a dare or unaware? Outcomes and motives of drugging ("drink spiking") among students at three college campuses. *Psychology of Violence*, 7(2), 253-264.
- T.C. Başbakanlık Kadın Statüsü Genel Müdürlüğü (KSGM) (2015). Türkiye'de kadına yönelik aile içi şiddet araştırması. Ankara.
- Tetik, S., Başar, K. ve Şentürk-Cankorur, V. (2019, Mayıs). *Evlilik içi cinsel şiddet*. 4. Adli Psikoloji Sempozyumu'nda sunulmuştur, Ankara.
- Tetreault, P. A., & Barnett, M. A. (1987). Reactions to stranger and acquaintance rape. *Psychology of Women Quarterly*, 11, 353-358.
- Tezcan, S., Özcebe, H., Subaşı, N., Üner, S., ve Telatar, T. G. (2006). *Hacettepe Üniversitesi öğrencilerinin ruhsal sağlık düzeyleri ve madde kullanım boyutlarının saptanması*. Hacettepe Üniversitesi Bilimsel Araştırmalar Birimi, Proje, (0302101004).
- Tjaden, P., & Thoennes, N. (2000). Prevalence and consequences of male-to-female and female-to-male intimate partner violence as measured by the National Violence Against Women Survey. *Violence Against Women*, 6(2), 142-161.
- Truman, D. M., Tokar, D. M., & Fischer, A. R. (1996). Dimensions of masculinity: Relations to date rape supportive attitudes and sexual aggression in dating situations. *Journal of Counseling & Development*, 74(6), 555-562.
- Verberg, N., Desmarais, S., Wood, E., & Senn, C. (2000). Gender Differences In Survey Respondents'written Definitions Of Date Rape. *Canadian Journal of Human Sexuality*, 9(3), 181-190
- Walby, S. (2016). Patriyarka Kuramı, Çev. Hülya Osmanoğlu. Ankara, Dipnot Yayınları.

- Walby, Sylvia (1996), "The 'Declining Significance' or the 'Changing Forms' of Patriarchy?", Valentine M. Moghadam (Der.), *Patriarchy and Economic Development*, Oxford: Clarendon Press. (içinde).
- Walker, L. (1994). *Abused women and survivor therapy: A practical guide for the psychotherapist*. Washington: APA.
- Ward, C. A. (1995) *Attitudes toward rape: feminist And Social Psychological Perspectives*, Sage Publications, London.
- Warshaw, R. (2019). *I never called rape* (Update Edition). Harper Perrenial: New York
- World Health Organization. (2013). *Responding to intimate partner violence and sexual violence against women: WHO clinical and policy guidelines*.